

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

Titvlvs VIII. De Aetate, & qualitate, & ordine praeficiendorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

DECISIO LVII.

Ex cons. 5. in Novis deest in antiquis.

57 **Q**ui eodem die duos ordines sacros suscipit, aut qui fortuitè ordinatus est, non solum suspensus est, sed etiam irregularis efficitur, e. literas, & c. dilectus, de temp. ord. & Nau. Man. in c. 25. nu. 71. & c. 27. nu. 241.

DECISIO LVIII.

Ex cons. 6. in Novis deest in antiquis.

58 **O**rdinatus sine legitimis sui ordinarij literis ad omnes ordines sacros ab alieno Episcopo, duplicem suspensionem suscipiendo Subdiaconatum, & Diaconatum, incurrit, etiam si in eis non ministraverit. Extrau. Pij II. c. u. ex Sacrorum. Qui vero sic suspensus ordinem presbyteratus accipit, quia in eius assumptione Missam celebrat, consecrando cum Episcopo irregularis efficitur. Arg. cap. 1. de sent. & re iud. c. 2. de sent. exc. in 6. in qua irregularitate solus Papa dispensare potest; A praefata vero suspensione, necnon praedictam ordinationem approbate, Episcopus, vel Capitulum Sede vacante post annum absolueri valet. Arg. c. Lugdunensis, 9. q. 2.

DECISIO LIX.

Ex cons. 20. in Novis deest in antiquis.

59 **C**apellaniam in Capella Papae obtinens, ad illius titulum legitime ad ordines Sacros ordinari potest, non solum quando a Papa, qui est super omne ius humanum positum, ca. Proposuit. de concess. praeb. sed etiam quando ab alio ad eam praesentatur; eo quod capellaniae praefatae perpetuae sunt, nec per mortem Papae vacant; quam tamen Capellaniam sic ordinatus renunciare prius nequit, quam aliud beneficium; aut patrimonium, unde vivere possit, consequatur. Arg. Concil. Trid. sess. 21. cap. 2. de ref.

DECISIO LX.

Ex cons. 22. in Novis deest in antiquis.

60 **P**romotus ad presbyteratum titulo sui patrimonij, patrimonium illud sine licentia Episcopi renunciare valide non potest, & renunciando peccat; ut per Conc. Trid. sess. 21. de ref. c. 2. & per Nau. in Man. c. 27. num. 158. in aliquam tamen censuram, aut irregularitatem non incurrit, si ante ordinationem patrimonium illud remittere, vel renunciare non promiserit.

DECISIO LXI.

Ex cons. 32. & 33. in Novis deest in antiquis.

61 **O**rdinatus per falsas literas dimissorias ab alieno ad diaconatum, quamvis mortaliter in susceptione ordinum minorum peccet, nullam tamen censuram, aut per primam aut per secundam promotionem incurrit, si quidem ad sacros per legitimas dimissorias ordinatus est; ob Minorum autem ordinum susceptionem per falsas literas censurae incurritur; cum Extravagans Pij II. Cum ex factorum de solis sacris loquatur, ut patet ex Nau. in Man. c. 75. nu. 70. & c. 27. nu. 155. & 241.

Hodie ob Bullam Sixti V. quae incipit, *Sanctum & salutare* idem dicendum est de suscipiente Minorum ordines per falsas dimissorias, quem Pontifex suspensus esse statuit, sicut qui sacros suscipit. Quam tamen constitutionem Clemens Papa VIII. alia sua constitutione, quae incipit, *Romanum Pontificem*, edita 1595. ad terminos Sacrorum Canonum, & constitutionis Papae Pij II. incip. *Cum ex factorum ordinum*, reduxit, & restituit.

DECISIO LXII.

Ex cons. 40. in Novis deest in antiquis.

62 **E**piscopus ex ignorantia probabili suppositum alterius sine proptij licentia ordinans, suspensionem non incurrit; cum ipsa canonice, c. Eos, de tempore ordi. in 6. penam suspensionis imponens ordinati alienum sine superioris licentia, equirat, ut scierit, vel ignorantia affecta id faciat.

Hodie consulenda est in hac re Bulla Sixti V. quae incipit, *Sanctum & salutare*. ubi ordinans Minoribus, vel Maioribus, scierit, aut ignoranter, nisi debita diligentia adhibita, iustus error, & probabilis facti ignorantia eum excuset a collatione quorumcunque ordinum, atque adeo ipsius tonsuram, & ab executione omnium munerum Pontificalium eo ipso suspensus est; & ab ingressu Ecclesiae interdictus, cuius tamen Bullae rigorem Clemens Papa VIII. postea temperavit.

DECISIO LXIII.

Ex consil. 42. in Novis deest in antiquis.

63 **O**ccultum ob crimen etiam enorme non incurritur irregularitas, nisi ob homicidium, & alia crimina in iure expressa; sed neque ob crimen occultum clericus secularis ab Episcopo ab ordinum susceptione impediti valet, c. fin. de temp. ord. secus autem in clerico Regulari, qui ob crimen occultum ab ordinarij suo impediti potest, ex Conc. Trid. sess. 14. de reform. c. 1.

Aduertendum, Congregationem Cardinalium censuisse caput primum Concilij Trid. sess. 14. de reform. locum habere etiam in clericis secularibus, ita ut cap. Ex tenore. per cap. Ad aures, de temp. ord. corrigatur, quicquid Narratus contrarium hic docuerit.

DECISIO LXIV.

Ex consil. 43. in Novis deest in antiquis.

64 **Q**ui vno in loco notorose est excommunicatus, Coadiutor, vel per iudicis sententiam factus infamis, ubique talis est, & sine peccato ut talis potest alij reuelari: Nec Episcopus etiam ubi hoc ignoratur, potest eum tali, virtute Concilij Trid. sess. 24. c. 6. de reform. dispensare; cum tale crimen non sit occultum, sed notorium, quoad forum exterius. Si quis tamen in loco remotissimo esset; ubi hoc ignoratur, postea antea ordinatus, in susceptis ordinibus ministrare, absque eo quod censuram aliquam, vel irregularitatem incurrat.

DECISIO LXV.

Ex consil. 44. in Novis deest in antiquis.

65 **Q**uamuis Capitulum intra annum a die vacationis sedis Episcopalis literas dare nequeat, ut apparet per Concil. Trid. sess. 7. de ref. c. 10. post annum tamen non solum huiusmodi literas dare, sed etiam Episcopum alienum ad ordines in Ecclesia vacante celebrandum inuitare valet, sicut & Episcopus viuens id facere poterat; Cum Capitulum Sede vacante in omnem iurisdictionem Episcopalem per se, vel per alium ad id idoneum exercendam succedat, cap. His quae, & c. cum olim, de mat. & obed. Potestque episcopus sic inuitatus, & clericus illius diocesis, & alios etiam cum sui ordinarij licentia ordinare, non obstante Concilio Trid. sess. 6. c. 5. de reform. quod solum Episcopis prohibet, ne virtute alicuius privilegij, alios quos sine licentia ordinarij loci in alia diocesi, aut alios quorum illi ordinatio subiectos, ordinare praesumant.

TIT. LVIII.

De Aetate, & qualitate, & ordine praeficiendorum.

S V M M A R I V M.

- 1 **D**ispensatus ad ordines sacros suscipiendos creditur is, pro quo superior Papam supplicauit, & ad Minorum ordines suscipiendum misit.
- 2 **S**acerdotio probato, quando ordines inferiores probari censentur.
- 3 **I**llegitimus bonae fide credens secum dispensatum, ordinatus sacris non censetur suspensus.
- 4 **D**ignitas iurisdictionem spirituales habens, & ecclesia parochialis minori 25. annorum non conferuntur.
- 5 **O**bjessus a demone sacris non ordinatus, sine Papae dispensatione non est ordinandus.

Pra-

- 6 Presbyterium 24. annos completos requirit.
- 7 Suspendus, actus iure particulari sacerdotio scriptos exer-
cens peccat, non tamen est irregularis.
- 8 Professionis Hermaphroditi valor, ut metiendus.
- 9 Episcopus originis Regularem electum quando licite pro-
movere poterit.
- 10 Hæres canonice recipere non tenetur, qui possidet benefi-
cium, de quo nulliter est prouisus.

DECISIO VI.
Ex consil. 6. alias 9. de temp. ord.

6 Regularis nondum habens viginti quatuor annos co-
pletos, sed de sunt illi quadraginta dies, si iustus a præ-
lato dicente patum pro nihilo habendum; presbyterium
assumat, suspendus est, & celebrando irregularis efficitur;
eo quod ordo presbyteratus requirit viginti quatuor an-
nos completos, cum oporteat ut attingat viginti quatuor
annos. Cle. generalem, de ætat. & qualitate, & Conc. Trid.
sess. 23. c. 12. de refer. quem non attingit, qui constitutus
est etiam in ultimo die viginti quarti anni, quamvis talis
diceretur esse viginti quatuor annorum. Et licet dies ceptus
pro completo regulariter habetur, l. Quæ ætat. ff. de
testa. annus tamen ceptus non habetur regulariter pro co-
pleto. Glo. in d. cle. generalem.

DECISIO VII.
Ex consil. 7. alias 9. de cler. excom. ministr.

7 Regularis ante legitimam ætatem Sacerdotium susci-
piens, & electionibus tam actiuis, quam passivis ad
solos Sacerdotes pertinentibus, & statione, & Sessione in-
ter Sacerdotes & alijs actibus solis Sacerdotibus deputa-
tis utens, quamvis ob Sacerdotium ante legitimam æta-
tem susceptum ipso iure suspensionem ab officio incurrit,
Extra. eum ex Sacerdotum. & si aliquem actum specialiter
deputatum actui ordinis exerceat, irregularis efficitur, ex
Innoc. & Pauor. in c. fin. de excess. prælar. faciens tamen ali-
quem etiam prælatorum actum, nullo modo irregularita-
tatem incurrit; quia licet sint actus ordinis sacerdotali per-
statuta ordinis, seu religionis deputati: non tamen sunt of-
ficia Divina; Cum tamen ad hoc ut ordinatus, excommuni-
nicatus, vel suspendus irregularitatem incurrat, duo neces-
saria sint; vnum est, ut sit officium Divinum; & alterum, ut
alicui certo ordini sit deputatum, in Nau. in Man. cap. 27.
nu. 244. & præfati tres actus, ut prædicatur, officia Divina
non sunt: Ab illis autem tribus actibus regularis talis arc-
dus est, eo quod licet illos exercendo non incurrat irregu-
laritatem, peccat tamen, sicut suspendus eligendo, vel per-
mittendo ut eligatur, non sit irregularis, quamvis peccat,
faciendo actum sibi prohibitum ca. cum inter R. de elect.
& ordinatus, suspendus, & excommunicatus, licet gaudeat
privilegio fori, & canonis, c. si quis suadente 27. q. 4. & ca.
adversus, ca. inter alia de immun. eccl. alijs tamen privile-
gijs non gaudet, sicut privilegijs honoris, & utilitatis con-
uenientibus ei ratione ordinis; unde nec capax est colla-
tionis beneficii secularis, vel regularis, aut dignitatis, aut
honorum, ca. 2. & c. si celebra. de cler. excom. ministr. nec de-
bet quis ex suo delicto assequi, quod sine illo assequutus
non fuisset, c. Sedes Apostolica, de refer.ript.

DECISIO VIII.
Ex consil. 3. alias 47. de regular.

8 Hermaphroditus religionem virorum professus, nulla
facta mentione de tali defectu, peccat, & professionis
eius validitas ex potentia virili, vel muliebri iudicanda est.
Quæritur, si de stat. hom. si enim potentia virilis eius ma-
ior sit, quam potentia muliebri, valida est eius professio;
sin vero minor sit potentia virilis, quam muliebri, aut
traque potentia par sit, professio inter viros erit nulla: Her-
maphroditus enim par sit potentia, & ad ordines, & ad re-
ligionem omnino inhabilis est, & ordinatio, aut professio
facta non valet, ex Sylvest. vet. b. Hermaphroditus, data et-
nim paritate, æque iudicari potest mulier, ac vir: An vero
vtraque potentiarum sit impar, an altera maior, standum
est dicto suo, vel iudicio medicorum. Talis autem iuste cu
dispensatione Papa ex Monasterio ejici potest ad scanda-
la vitanda, c. Nihil, de præfer. Immo si potentia eius virilis
minor sit quam potentia muliebri, sine dispensatione Pa-
pæ ex Monasterio ejici, vel inuitus potest, cum professio sit
nulla, nec Monasterium illum retinere tenetur, qui religio-
nem suam profiteri nequit ex Conci. Trid. sess. 25. cap. 16.
de regul.

DECISIO I.

Ex consil. 1. alias 45. de temp. ord.

1 Prelatus obediens verbo a Papa, ut religiosum suum ad
omnes ordines habitaret, si adveniente tempore ordi-
nationis, prælatus subditum suum cum literis dimissio-
nijs ad quatuor Minores, & Subdiaconatum suscipien-
dum mittat, & illis susceptis moritur prælatus, potest sic or-
dinatus de licentia alterius successoris dicti prælati, alios
maiores ordines sine nova dispensatione Papæ suscipere;
cum probabiliter credendum sit, quod prælatus suus an-
terior ex concessione Papæ non solum illum habilem fece-
rat ad eos ordines quos ipse vivente suscepit, sed etiam ad
omnes simul: cum præsumendum non sit quid futurum &
malum, de bono & prudenti prælato, c. i. de serutin. ab or-
din. faciend. & boni, & prudentis prælati non fuit id face-
re cum periculo, quod ipse mortuo oporteret iterum ad Pa-
pam refugere, ita ut cum communi stylo commissio-
narium ad habitandum quem ad omnes ordines sit, ut
vnicuique id faciant. Quæ autem communitate accedunt,
& non insolita, credenda sunt, quia non est verisimile,
de præsumptio.

DECISIO II.

Ex consil. 2. alias 4. de præsumpt.

2 Sacerdotio probato, cum de antiqua ordinatione pro-
banda agitur, & ordinatorem virum probum fuisse
constat, alij etiam omnes ordines probati censentur. Pan.
in c. nisi, de præben. & Fel. in c. super his, de accus.

DECISIO III.

Ex consil. 3. alias 5. de susp. presbyr.

3 Illegitimus bona fide credens se habere dispensatione
Papæ ad ordines sacros suscipiendos, cum tamen non
haberet nisi commissionem de dispensando missam ordi-
natio, & bona fide accipiens Subdiaconatum ab alio Epi-
scopo, cum literis dimissioijs sui ordinarij suspensionem,
& irregularitatem Extravagantis Pij II. incip. Cum ex Sa-
ctorum non incurrit, cum hæc solum punire suscipientem
ordinem sacrum ante legitimam ætatem, vel sine dimisso-
rijs, vel extra tempora, & præsumptem suscipere non au-
tem bona fide, sine dolo id facientem, ex Nau. in Man. ca.
25. num. 70. & cap. 27. num. 161. & 241. & licet suspensio-
nem incurrit, eo quod ordinem Subdiaconatus non præ-
missa dispensatione accepit, cum eo tamen Episcopus ori-
ginis dispensare potest, c. Lugdunensis & gl. in c. non inui-
tati. q. 2. & sic a suspensione absolutus ad alios ordines
superiores ascendere potest. Nunc constitutio nova Sixti
V. & eius declaratio circa illegitimos attendenda est.

DECISIO IV.

Ex consil. 4. in virique.

4 Dignitas iurisdictionem spirituales habens, & ecclesia
parochialis, ei qui vigesimum quintum annum non
attingit, conferri non potest, cum in cunctis, de elect. &
Conc. Trid. sess. 24. c. 12. de refer. & Extravag. Exerabilis,
de præb. Non curata autem olim habent viginti annos
completos, c. 1. de ætat. & qual. lib. 6. non autem habent
viginti duos annos conferri debet, ex Con. Trid. vbi sup.

DECISIO V.

Ex consil. 5. alias 35. de temp. ord.

5 Arripit vel obfessus a demone antequam ad sacros
ordines ordinetur ad illos sine Papæ dispensatione
promoveri non debet, cap. communiter, dist. 33. post ordi-
nationem vero obfessus, ordine ante illam arripionem su-
cepto vii potest.

DE-

DECISIO IX.

Ex consil. 9. aliis 8. de regular.

Regularis professus, & post promotionem ad ordinem Diaconatus ob sua delicta ab ordine eiectus, & habitus ordinis exutus, si delicta, ob quae eiectus ab ordine fuit, irregularitatem, aut aliam inhabilitatem non inducunt, super quibus Episcopus dispellere nequit, ab Episcopo diecesano originario recipi, & presbyterio ordinari potest, dummodo sufficiens patrimonium habeat, & erate, literatura, & moribus postea idoneus repertus fuerit, sublata prius inhabilitate, si quam habeat, quam Episcopus potestate sua ordinaria tollere poterit: si vero eiectus sit ab ordine ob delictum inducens irregularitatem, a qua Episcopus absolvere non potest, post dispensationem a Papa obtentam, (si antequam eijceretur non fuisset cum illo dispensatum super ea per ordinis sui privilegia, quae communiter religionibus conceduntur, ut possit superiores earum dispensare cum subditis suis super omni irregularitate, excepta illa, quae ex homicidio voluntario, & mutilatione, ac bigamia oritur.) illum similiter Episcopus originis promovere potest.

DECISIO X.

Ex consil. 3. in Novis, deest in antiquis.

Proviusus de Curato, sed nulliter ob defectum aetatis, nec promoueri se faciens ad presbyterium, nec horas Canonicas recitans, credens tamen quamvis falsò, se & ad horas, & ad promouendum teneri, non solum peccat acceptando collationem, & possessionem, sed etiam omittere horas, nec promoueri se faciendo. Quamvis enim verè nò teneatur ad horas, nec promoueri obligetur qui beneficium possidet curatum, de quo nulliter est proviusus, propter erroneam tamen conscientiam, falsò putans se ad horas, & ad promouendum teneri, si id non praestat, duplex peccatum committit.

TITVLVS IX.

De Sacra Vnctione.

S V M M A R I V M.

Chrisina, quamvis ex oleo, & balsamo fieri debeat, oleum tamen de sola Sacramenti essentia est.

DECISIO I.

Ex consil. unico tam in antiquis, quam in Novis.

Quamvis Chrisina ex oleo, & balsamo mixta materia confirmationis sit, ita ut graviter peccaret Episcopus, qui ex solo oleo id conficeret, solum tamen oleum eius materia substantialis, & essentialis est, admixtio autem balsami de precepto tantum est, ut ait S. Thom. 3. p. q. 7. art. 1. & 2. Caj. ibi. & Sor. 4. d. 7. art. 2. Sic ut in simili, materia substantialis calicis solum vinum est, quamvis ei aqua ex precepto misceri debet: ideoque Confirmatio solo oleo facta tenet, nec iteranda est, sed supplenda, ca. r. de sacram. non iterand. ca. r. de sacra unct. & constat ex Nau. in Man. cap. 2. l. num. 8. quae suppletio defectus balsami, per solam linitionem balsami faciendae non est, sed eadem oratione, & iisdem verbis, quibus ipsa Chrisina siue confirmatio fit, fieri debet; nec tamen propterea fit iteratio sacramenti, quia ad sacramenti reiterationem non sufficiunt materia, & verba sine intentione debita conficiendi sacramentum, non conficiatur illud ex S. Tho. 3. p. q. 64. art. 8. & ita cum secunda linitio non fiat intentione ministrandi sacramentum confirmationis (eo quod confirmatio etiam sine balsamo facta, valida est,) sed solum supplendi defectum eius, quod illi iam ministrato defuit non potest, nec dici debet iteratio, sed suppletio.

TITVLVS X.

De Sacramentis non iterandis.

Hic titulus deest in antiquis.

S V M M A R I V M.

- D**iaconatus ordinem sumens, si non accipit, nec tangit librum Evangeliorum, in cuius traditione imprimitur character, ordinem non accipit.
- V**estes de essentia, & substantia ordinum, non sunt, unde illarum defectus, vel mutatio nihil nocet.
- C**haracterem alicuius ordinis, qui ob defectum intentionis suscipientis vel Ministri, non suscipit, de licentia sui Episcopi, vel Papa, potest illum clam suscipere ab alieno Episcopo, ubi sit incognitus.

TITVLVS I.

Ex consil. 3. in Novis, deest in antiquis.

Diaconus ordinatus absque contactu libri Evangeliorum, cuius traditione character verè suscipitur, Diaconus non est, cum illius libri traditio de essentia, & substantia ordinis Diaconatus sit: adeo ut si talis postea ordinetur Sacerdos, hanc intentionem conditionalem habens, Nolo suscipere Sacramentum si non sum Diaconus, utique Sacerdos ordinatus non est, cum intentionem actualem haberit non accipiendi illum, si non erat Diaconus, unde & Diaconatum, & Presbyterium iterum si ne vlla dispensatione accipere potest, modo in eis non ministraverit: Tunc enim a Papa dispensatio habenda erit, ut duobus ordinibus prefatus Diaconus, & Presbyterij ordinari possit. Arg. ca. 1. de cler. non ord. minist. & Nau. in Manic. 27. num. 242.

DECISIO II.

Ex consil. 5. in Novis, deest in antiquis.

Explicitam intentionem habens ordines suscipiendi, dubitando tamen an per actiones, & verba Episcopi conferentur ordines, eo quod aliquae ex solitis sacris vestibus ex incuria ei in tali ordinatione defuerint verè ordinatus est, cum vestis de essentia ordinationis non sit, nec scrupulus ille collationem impedire potest.

DECISIO III.

Ex consil. 7. in Novis, deest in antiquis.

Qui ob defectum intentionis suscipientis, vel Ministri, characterem alicuius ordinis non suscipiunt, ad hoc ut iuste, & rectè ordinati reputentur, ad utendum ordinibus susceptis, qui eis defuerint, ne bis ordines suscipiant, & irregularitatem contraxissent, accedentur, ordinariorum suos clam adire debent, eisque sacramentaliter confiteri, ne revelare possint, ab eisque, vel a Papa licentiam petere, ut illos clam ab alieno Episcopo longe distante, ubi sunt incogniti, suscipere queant.

TITVLVS XI.

De filijs presbyterorum.

S V M M A R I V M.

- F**ilius natus in figura matrimonij, iuste credere potest se esse legitimum, ad hoc ut ordinari possit.
- I**llegitimus bona fide ordinatus, non est suspensus.
- I**llegitimus sine dispensatione incapax est beneficii.
- I**llegitimus factus religiosus ordines sacros sumere, & beneficia manualia habere potest, non autem prelaturarum.
- C**ommenda perpetua dat titulum legitimum, non sic temporalis.
- D**ispensatio ad beneficium per Commendam perpetuam expirat.
- D**ispensatio Comitis Palatini cum illegitimo, ad ordines, aut beneficia non extenditur.
- D**ispensare etsi consetur Papa, quando facit aliquid contra